

MODERN SVENSKA

11/11 6/8-73
Funderar ni på språkriktighetsproblem? Vår spalt Modern svenska be-

handlar språkfrågor av allmänt intresse, som besvaras av professor Carl-Eric Thors. Sänd in frågor till Dagboken som vidarebefordrar dem till språkvetaren.

1. En frågeställare vill veta, hur jag ser på användningen av formen *någo*' (kort *å*) i pluralis, t.ex. "*någo*' deltagare". — Formen *någo*' i pluralis förekommer, som en ung forskare, mag. Leif Nyholm, utrett, i nekande och frågande satser (*int*' *någo*' deltagare; *finns de*' *någo*' bullar kvar). Däremot heter det inte *någo*' i sådana satser som "*Några* stannade kvar". (Jag har på känn att det finns lokala variationer i användningen av *någo*'; i min art av ledigt talspråk lyder den motsvarande formen *nå*': *int*' *nå*' deltagare). För min del tycker jag inte att *någo*' hör hemma i t.ex. uppläsning, föredrag o. dyl., inte heller i nyhetskommunikationer i massmedierna. Där bör det heta *några*.

2. Samme frågeställare tar upp uttalet av de engelska lånorden *scout*, *clown*, *bandy* och *hockey*: — Man hör varianter som "*skåut*", "*klåun*", "*bändi*" och "*håckej*", å andra sidan "*skaut*", "*klaun*", "*bandi*" och "*håcki*". En rätt vanlig tendens i nutida språk är att vissa engelska ord får engelskt uttal, sådana som i sin stavning förräder engelskt ursprung (t.ex. *clown*) och som inte är mycket gamla i språket; det är ju bara språkmän som vet att ordet *potatis* har kommit in via engelskan, och ingen skulle hitta på att uttala ordet med *ejs* som *potatoes*. Tendensen har medfört att uttalen *skaut*, *klaun* och *håcki* anses vara de riktiga. Däremot föredras uttalet *bandi*. Ordet är engelskt, men sporten utövas som bekant bara i Norden och Sovjet. Man kommer därför inte i kontakt med uttalet "*bändi*" i massmedierna.

Alltså: det rekommenderade uttalet är *bandi*, men *klaun*, *håcki* och *skaut*.

3. För någon vecka sedan berördes ordet *sud* i denna spalt. Jag borde ha tillagt att *sud* betyder "*reling*"; det brukar användas om relingen på t.ex. ekor och andra småbåtar.

11/11 6/8-73
Carl-Eric Thors